

Regionförvaltningsverket i Södra Finlands meddelande till indrivningstillståndshavare

1. Artikel om indrivningskostnader för företagsfordringar

Regionförvaltningsverket i Södra Finland (RFV Södra Finland) har uppdaterat artikeln om skäligheten hos indrivningskostnader för företagsfordringar på sina webbsidor 25.11.2016. Samtidigt publicerades nya sammandrag av fall som regionförvaltningsverket har avgjort i frågan.

2. Beslutssammandrag

RFV Södra Finland har på sin webbsida www.rfv.fi publicerat sammandrag av sina beslut vid tillsynen av indrivningsuppdrag. Med sammandragen vill regionförvaltningsverket informera indrivningstillståndshavare och konsument- och företagsgäldenärer om väsentliga frågor och riktlinjer som kommit upp i det praktiska tillsynsarbetet. Regionförvaltningsverket kommer i framtiden att regelbundet publicera nya sammandrag på sina webbsidor. Besluten som sammandragen gäller kan i sin helhet beställas från Regionförvaltningsverket i Södra Finlands registratorskontor. Beslutssammandragen finns på adressen www.avi.fi/web/avi/paatoslyhennelmia2.

3. Indrivning av indrivningstjänstens mervärdesskatt av gäldenären

Under den senaste tiden har RFV Södra Finland i sin tillsyn noterat att en del av indrivningsföretagen har krävt indrivningstjänstens mervärdesskatteandel av gäldenären även om uppdragsgivaren har rätt att dra av mervärdesskatten i sin egen beskattning. Enligt 10 § i indrivningslagen ska en gäldenär ersätta fordringsägaren för skäliga kostnader för indrivningen. I regeringens proposition (RP 57/2012 rd) har man dessutom specificerat att uppdragstagare som kostnad för indrivningen får kräva maximalt det belopp som fordringsägaren enligt avtalet mellan den och uppdragsgivaren betalat eller är skyldig att betala uppdragsgivaren.

Den mervärdesskatteandel som ingår i tjänsten mellan indrivningsbyrån och fordringsägaren får inte krävas av gäldenären om fordringsägarens affärsverksamhet är mervärdesskattepliktig och fordringsägaren därmed kan dra av mervärdesskatteandelen i sin egen beskattning. Mervärdesskatten blir sålunda inte en kostnad som fordringsägaren blir tvungen att betala och därför kan den enligt 10 § i indrivningslagen inte heller tas ut av gäldenären. Om uppdragsgivaren emellertid inte är mervärdesskattepliktig och därmed inte kan dra av den betalda mervärdesskatten i sin beskattning kan tjänstens mervärdesskatteandel tas ut av gäldenären enligt 10 § i indrivningslagen. De maximala beloppen för indrivningskostnaderna inkluderar mervärdesskatten i de fall då skatten kan tas ut av en konsumentgäldenär.

REGIONFÖRVALTNINGSVERKET I SÖDRA FINLAND

tfn 0295 016 000
fax 03 570 8002
registratur.sodra@rfv.fi
www.rfv.fi
Postadress: PB 150, 13101 Tavastehus

Huvudverksamhetsstället
i Tavastehus
Birger Jaarlin katu 15,
Tavastehus

Verksamhetsstället
i Helsingfors
Bangårdsvägen 9,
Helsingfors

Verksamhetsstället
i Kouvola
Kauppamiehenkatu 4,
Kouvola

Indrivningsföretaget ska kontrollera om uppdragsgivaren är mervärdesskattepliktig, till exempel av uppdragsgivaren själv, beskattaren eller i företags- och organisationsdatabasystemet YTJ.

4. Om indrivning av standardersättning

RFV Södra Finland påminner indrivningsföretagen om regleringen som gäller indrivning av standardersättningen.

En standardersättning på 40 euro kan enligt 10 e § i indrivningslagen tas ut om en betalning som avses i 1 § i lagen om betalningsvillkor i kommersiella avtal (30/2013) är försenad så att borgenären har rätt till dröjsmålsränta. Enligt 2 § 1 momentet i räntelagen (633/1982) bestäms skyldigheten att betala ränta enligt räntelagen, om inte något annat följer av gäldenärens förbindelse eller av handelsbruk eller något annat är föreskrivet. Enligt 5 § i räntelagen ska förseningsränta betalas från och med förfalldagen om gäldens förfalldag på ett för gäldenären bindande sätt är bestämd i förväg. I förarbetet till räntelagen (RP 109/1981 rd) konstateras särskilt att det inte bara är förfalldagen angiven i fakturan som kan anses vara bestämd i förväg på ett för gäldenären bindande sätt. Enligt 6 § i räntelagen ska, i en situation där förfalldagen inte på ett för gäldenären bindande sätt är bestämd i förväg, dröjsmålsränta betalas från den tidpunkt då 30 dagar förflutit från den dag då fordringsägaren skickade en faktura till gäldenären eller på något annat sätt krävde att ett bestämt penningbelopp skall betalas. Gäldenären är dock inte skyldig att betala dröjsmålsränta för tiden innan fakturan eller kravet kom gäldenären till handa. Indrivningsföretaget ska då det driver in standardersättningen försäkra sig om att uppdragsgivaren är berättigad till förseningsränta.

Enligt 10 e § i indrivningslagen har fordringsägaren rätt till ersättning för indrivningskostnaderna avsedda i 10 § bara till den del som deras belopp överstiger standardersättningsbeloppet. Fordringsägarens påminnelsekostnader ska ingå i standardersättningen på 40 euro och först då kostnaderna för indrivningsåtgärderna som fordringsägaren vidtagit överstiger standardersättningen kan ersättning för dem krävas av gäldenären.

5. Betalningssättsutredningens ställning då man kräver indrivningskostnader

I sin övervakning noterade RFV Södra Finland att ett indrivningsföretag inkluderade en betalningssättsutredning, som hänförde sig till val av indrivningsmetod enligt kundens ekonomiska situation, bland indrivningskostnaderna i det första betalningskravet. Regionförvaltningsverket anser att det avgörande vid helhetsbedömningen av skäligheten hos indrivningskostnader är det arbete som i enskilda fall verkligen är gjort och kostnader som faktiskt uppkommit. För att ersättning för indrivningskostnaderna skall kunna krävas måste också de åtgärder som vidtagits ha varit nödvändiga och ändamålsenliga. Regionförvaltningsverket anser att man inte kan anse det nödvändigt eller skäligt att som regel göra en betalningssättsutredning utan särskild orsak innan man skickar det första betalningskravet och att kostnaderna för den därmed inte kan tas ut av gäldenären.

6. Indrivningskostnader vid indrivning av s.k. koncernfordringar

Regionförvaltningsverket påminner utövare av indrivningsverksamhet om att det enligt 10 a § 1 momentet 5 punkten i indrivningslagen är tillåtet att kräva högst 5 euro i kostnader av gäldenären om det mellan fordringsägaren och den som driver in fordran finns en i bestämmelsen avsedd förbindelse som är ekonomisk eller gäller bestämmande inflytande. Därmed avses bl.a. indrivning av en sådan sammanlutnings fordringar som hör till samma i bokföringslagen avsedda koncern som den

som utövar indrivningsverksamhet eller om samma fysiska person har bestämmande inflytande både över uppdragsgivaren och den som bedriver indrivningsverksamheten.

I samband med ändringen av det maximala beloppet för indrivningskostnader vid konsumentfordran år 2013 lades en särskild bestämmelse till 10 a § i indrivningslagen enligt vilken man för betalningskrav (avsedda i 5 § i indrivningslagen) får kräva högst 5 euro av gäldenären om fordran drivs in av någon som bedriver indrivningsverksamhet avsedd i 1 § 3 momentet 1 eller 2 punkten i lagen om tillståndsplikt för indrivningsverksamhet. Den aktuella bestämmelsen finns i 10 a § 1 momentet 5 punkten i indrivningslagen som trädde i kraft 16.3.2013. Innehållet i bestämmelsen har i förarbetet till lagen specificerats bland annat enligt följande: ”*Momentets 5 punkt innehåller en specialbestämmelse om maximibeloppet av kostnaderna för betalningskrav i en situation där fordran drivs in av en i bestämmelsen närmare specificerad utövare av indrivningsverksamhet som hör till samma ekonomiska helhet som borgenären. En sådan utövare av indrivningsverksamhet får enligt förslaget i stället för maximibeloppen av kostnaderna för betalningskrav enligt 2–4 punkten kräva högst 5 euro, dvs. samma belopp som borgenären själv enligt 1 punkten får kräva för en skriftlig betalningspåminnelse.*”¹

Syftet med bestämmelsen är att begränsa indrivningskostnadsbeloppet som gäldenären ska betala i en situation där en konsumentfordran drivs in av en utövare av indrivningsverksamhet som ingår i samma ekonomiska helhet som fordringsägaren eller står under samma fysiska persons bestämmande inflytande som fordringsägaren men man i praktiken kräver ersättning av indrivningskostnader av gäldenärerna som om det vore fråga om indrivning av en verksamhetsmässigt och ekonomiskt självständig aktör. I regeringens proposition ansågs gällande bestämmelsen att man i sådana fall de facto kringgår de bestämmelser i indrivningslagen enligt vilka de maximala kostnaderna som en fordringsägare kan driva in för ett eget betalningskrav är lägre än det maximala beloppet som kan drivas in för ett betalningskrav skickat av en uppdragstagare. I sådana fall förutsätter gäldenärskyddet att en som utövar indrivningsverksamhet inte kan kräva mera kostnader av gäldenären än fordringsägaren själv skulle få kräva för en skriftlig betalningspåminnelse, alltså 5 euro.²

Hänvisningen till indrivningstillståndslagen som ingår i bestämmelsen innebär inte att tillämpningen av bestämmelsen skulle vara beroende av skyldigheten för den som bedriver indrivning att ansöka om koncession. Som en precisering av bestämmelsens tillämpningsområde konstaterar regionförvaltningsverket dessutom att det maximala beloppet om fem euro ska följas i dylika situationer oberoende av om utövaren av indrivningsverksamhet fått fordran för indrivning genom uppdrag eller överföring av borgenärsrättigheterna till fordran. I annat fall vore det till gäldenärens förmån föreskrivna skyddet bristfälligt.

7. Betalningspåminnelse av indrivningsföretag

I sina beslut om indrivningsverksamhet har regionförvaltningsverket ansett att indrivningsföretag då de driver in konsumentfordringar inte kan ge eller skicka en betalningspåminnelse i eget namn (för fordringsägarens del) före ett betalningskrav till gäldenären, utan att det först är ett betalningskrav enligt indrivningslagen som kan vara det första indrivningsbrevet som indrivningsföretaget skickar då det driver in konsumentfordringar.

¹ RP 57/2012 rd, s. 37.

² Se även RP 57/2012 rd, s. 18.

Åbo förvaltningsdomstol har tagit ställning till frågan i sitt beslut (dnr 00717/15/7399) meddelat 2.6.2016. I sitt beslut anser Åbo förvaltningsdomstol att indrivningsföretagets förfarande inte kan anses strida mot lagen eller god indrivningssed bara för att indrivningsföretaget har skickat en betalningspåminnelse för fordringsägarens del. Förvaltningsdomstolen ansåg heller inte att betalningspåminnelsen som indrivningsföretaget i det aktuella fallet hade skickat var vilseledande. Förvaltningsdomstolen motiverade sin ståndpunkt först och främst med att det i indrivningslagen inte finns bestämmelser gällande en föreskriven form för betalningspåminnelser (utom gällande användning av tratta då man driver in företagsfordringar). För det andra hänvisade förvaltningsdomstolen till förarbetet för indrivningslagen³ där man uttryckligen fastställt att betalningspåminnelser kan formuleras fritt och att en betalningspåminnelse också kan skickas eller framföras av ett ombud eller annan uppdragstagare för borgenärens del.

Som en följd av förvaltningsdomstolens beslut ser regionförvaltningsverket över sin tolkning så att man i fortsättningen inte ska anse att ett indrivningsföretag förfarit i strid med lagen eller god indrivningssed enbart med den motiveringen att indrivningsföretaget skickar eller framför en betalningspåminnelse för fordringsägarens del.

Det att man lägger ut framförandet av betalningspåminnelsen får emellertid inte leda till att gäldenärens rättsliga ställning försämras. Det innebär framför allt att indrivningsföretaget för sin betalningspåminnelse inte får kräva högre indrivningskostnader av gäldenären än fordringsägaren själv skulle få kräva för betalningspåminnelsen enligt indrivningslagen. Om fordringsägaren alltså ger över uppdraget av betalningspåminnelsen till indrivningsföretaget får man för en skriftlig betalningspåminnelse över en konsumentfordran kräva högst 5 euro i indrivningskostnader (10 a § 1 mom., 1 punkten i indrivningslagen).

Indrivningsföretagets betalningspåminnelse får heller inte leda till oklarhet om det är fordringsägarens egen indrivning eller indrivning utgående från uppdrag. För gäldenärens del är det dessutom viktigt att den betalningspåminnelse som indrivningsföretaget skickar inte ger fel bild av indrivningsfasen. Vid indrivning ska med andra ord framgå om det är fråga om en betalningspåminnelse eller ett formbundet betalningskrav som föregår juridisk indrivning av någon som yrkesmässigt bedriver indrivningsverksamhet.

Ytterligare information:

Överinspektör Anna-Emilia Sirén, tfn 0295 016 482
fornamn.efternamn@rfv.fi

Meddelandet har publicerats 9.12.2016, handlingen har redigerats så den uppfyller tillgänglighetskraven 9.10.2020.

---

³ RP 21/2004 rd, s. 8.